

Broj: 03-19-918/2022
Sarajevo, 23.09.2022. godine

Bošna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 26 -09- 2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01.02	- 07-	1827	122

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički oam-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući
- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U prilogu Vam, radi informisanja i nadležnog postupanja, dostavljam Informaciju o statusu Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, koju je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prihvatile na 332. sjednici, održanoj 22.09.2022. godine.

S poštovanjem

Prilog: kao u tekstu

GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 332. sjednici, održanoj 22.09.2022. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Informacija o statusu Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH.
2. Zadužuje se Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da u roku od 15 dana dostavi Informaciju o statusu realizacije zaključaka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine vezanih za Plan restrukturiranja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
3. Zadužuje se Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da u roku od 15 dana dostavi Prijedlog racionalizacije troškova, Prijedlog sistematizacije usklađen sa potrebama i obimom poslova Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
4. Zadužuje se Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da se aktivno uključi u rješavanje postojećeg stanja, posebno mogućnosti privremene deblokade i/ili ograničene blokade računa Agencije, a kako bi se mogli realizirati prihodi i prilivi neophodni za izmirenje operativnih troškova i otplatu obaveza prema tražiocu izvršenja.
5. Zadužuje se Federalno ministarstvo pravde da formira Komisiju sa zadatkom da u roku od 30 dana u saradnji sa Agencijom za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrdi Listu sudskega procesa koje vodi Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa statusom predmeta i potrebnim pravnim radnjama koje je potrebno preuzeti radi zaštite imovine Federacije Bosne i Hercegovine.
6. Zadužuje se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Federalno ministarstvo finansija da formiraju Komisiju i utvrde stanje trenutnih i potencijalnih obaveza kao i potraživanja Agencije, kao i da identifikuju neophodne procese, procedure i promjenu propisa neophodne za promjenu načina finansiranja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
7. Zadužuje se Finansijsko-informatička agencija da u roku od 15 dana izvrši uvid i analizu registara koje vodi Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da pripremi i dostavi Vladi Federacije BiH prijedlog vezano za troškovno najefikasniji model vođenja registara.
8. Informacija o statusu Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH i ovaj zaključak dostaviti će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, kao osnivaču Agencije radi informisanja i nadležnog postupanja.
9. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1385/2022
22.09.2022. godine
Sarajevo

P R E M I J E R
Fadil Novalić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine**

**Informacija o statusu Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne
i Hercegovine**

Sarajevo, septembar/rujan 2022. godine

Temeljem Zaključaka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine vezanih za Agenciju za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, a posebno: Zaključak 89/2021 od 14.01.2021. godine, Zaključak V. broj 588/2021 od 01.04.2021., Zaključak V.broj 168/2022 od 10.02.2022, Zaključak V. broj 1092/2022 od 14.07.2022. godine i Zaključkom o izmjeni Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj 1117/2022 od 21.07.2022., Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je zatražila kompletne informacije o stanju u Agenciji za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, usklađivanje Finansijskih planova, racionalizaciju poslovanja, kao i prijedloge za prevazilaženje postojećeg stanja.

Obzirom na trenutni status Agencije i potrebu djelovanja radi rješavanja statusa Agencije i zaposlenika Agencije, te zaštite imovine Federacije Bosne i Hercegovine, pripremljena je sveobuhvatna informacija o stanju u Agenciji, uključujući Finansijsko stanje, strukturu zaposlenih i zakonski i regulatorni okvir za rad Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa pregledom mogućih opcija za prevazilaženje postojećeg stanja.

Po dostavi Informacije radne grupe formirane Zaključkom V. broj 1092/2022 od 14.07.2022. godine i Zaključkom o izmjeni Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj 1117/2022 od 21.07.2022. i njenog razmatranja od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, ista će po potrebi biti uključena kao dodatak na ovu Informaciju.

Sadržaj:

Sažetak.....	4
Trenutno stanje.....	5
Obim aktivnosti	7
Broj i struktura zaposlenih.....	9
Obaveze.....	10
Analiza pravnog okvira	12
Zakon o Agenciji za privatizaciju	13
Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine	15
Zakon o privatizaciji preduzeća	18
Zakon o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka	20
Pravila o postupku prodaje stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća.....	23
Zakon o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije.....	25
Analiza finansijskog stanja.....	26
Pregled opcija.....	28
1. Nastavak rada u postojećoj formi.....	28
2. Promjena zakonskog okvira i nadležnosti	29
3. Reorganizacija aktivnosti i nadležnosti.....	30
Rekapitulacija	35

Sažetak

Analiza statusa Agencije izvršena je obuhvaćajući petogodišnji period 2018-2022 i rezultirala je slijedećim:

1. Aktivnosti Agencije odvijaju se u četiri grupe poslova, a obim aktivnosti je značajno smanjen u proteklom periodu radi čega je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela niz Zaključaka kojima je od Agencije tražila da racionalizira troškove i prilagodi ih obimu aktivnosti
2. U proteklih pet godina (2018-2022) Agencija je ostvarila operativne prihode koji su tri puta manji od operativnih rashoda (bez troškova evikcije), što je osim blokade računa, rezultiralo i akumuliranim dugovanjima prema zaposlenim i povjeriocima. Ove obaveze su sa 31.07.2022. dosegle ukupan iznos od 1.35 miliona KM, od čega se najveći dio 0.67 miliona KM odnosi na troškove zaposlenih.
3. Računi Agencije su blokirani u skladu sa Rješenjem o izvršenju broj 65/0 Ip 829044/20 Ip od 10.02.2020.godine. Izvršenje se temelji na povratu plaćene cijene tražitelju izvršenja u postupku privatizacije Feroelektro dd Sarajevo u iznosu 2.000.000 KM i 1.618.471,00 KM na ime investiranja u Feroelektro dd Sarajevo. Po obračunu banke od 28.03.2022. zatezne kamate iznose 7.217.279,99 KM.
4. Po podacima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine potencijalne obaveze po osnovu sudske sporove iznose 46 miliona KM
5. Pregled aktivnosti i ostvarenih prihoda u periodu 2018 - 2022 po vrsti posla je tabelarno prikazan u nastavku:

	2018	2019	2020	2021	2022 proj	Ukupno
Operativni prihodi	43,870	347,358	734,332	1,783,655	361,058	3,270,272
Privatizacija	0	0	0	0	0	0
Mala privatizacija	43,870	347,358	601,260	1,172,722	0	2,165,210
Pasivni podbilans	0	0	133,072	610,933	361,058	1,105,062
Operativni troškovi	1,905,947	2,124,994	2,121,500	1,873,363	1,559,026	9,584,830
Troškovi zaposlenih	1,303,702	1,400,337	1,396,251	1,205,908	1,022,094	6,328,292
Usluge zastupanja, eksperata i sl.	284,155	389,881	453,406	393,604	283,555	1,804,600
Najam prostora	129,355	134,488	132,734	132,241	131,871	660,689
Naknade UO I NO	65,711	66,625	68,734	62,132	57,195	320,397
Ostali operativni troškovi	123,023	133,663	70,376	79,478	64,311	470,851
Pokriće troškova prihodima	2.30%	16.35%	34.61%	95.21%	23.15%	34.11%

6. Agencija ima 22 zaposlena, a od 01.08.2022. donesena je odluka o smanjenju plaća zaposlenih, kao i smanjenju naknada Upravnom odboru.
7. Radnici Agencije stupili su u štrajk

Imajući u vidu zaključke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o potrebi racionalizacije troškova i iznalaženja troškovno efikasnijeg modela za poslove iz nadležnosti Agencije za privatizaciju, značajno smanjenje obima aktivnosti, kao i visoke troškove koji na godišnjem nivou iznose oko 2 miliona KM, neophodno je hitno poduzeti mjere na racionalizaciji troškova i zaštiti imovine Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako je Agencija osnovana Zakonom potrebno je izvestiti osnivača, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, a kako bi se donijela konačna odluka i uspostavio adekvatan okvir za nesmetan nastavak neophodnih aktivnosti iz oblasti za koje je trenutno zadužena Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Trenutno stanje

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je u proteklih 18 mjeseci posebno razmatrala stanje u Agenciji za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i donosila zaključke o potrebi preduzimanja mera na restrukturiranju i racionalizaciji poslovanja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ključni problemi sa kojima se Agencija susreće su:

1. Smanjen obim aktivnosti i posljedično niski operativni prihodi koji su tri puta manji od operativnih rashoda
2. Blokada računa radi sudskog izvršenja u iznosu od 9.2 miliona KM, kao i dodatne potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 46 miliona KM

Prilikom razmatranja Prijedloga odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2021 godinu i Prijedloga odluke o davanju saglasnosti na Program rada Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa planom privatizacije za 2021 godinu, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 251. sjednici održanoj 14.01.2021. godine, donijela Zaključak V.broj 89/2021 kojim je zadužila Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da koriguje Finansijski plan za 2021 godine, te da precizira izvor sredstava, iznos 7.5 miliona KM za pokriće viška rashoda, imajući u vidu da isti ne može biti planiran Budžetom Federacije BiH za 2021 godinu

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 261 sjednici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine održanoj 01.04.2021. donijela Zaključak V broj 588/2021 kojim se:

- zadužuje Upravni odbor Agencije za privatizaciju u federaciji Bosne i hercegovine da, s obzirom da je Agencija u privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ostvarila veliki gubitak, te da je ukupan iznos sporova koji se vode

- protiv Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine 54 miliona KM, hitno sačini program restrukturiranja
- zadužuje se Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da, s obzirom na evidentna značajna odstupanja u Finansijskom izvještaju u odnosu na planirano, kao i činjenicu da je za redovne godišnje troškove plaća i tekućih troškova Agencije potrebno osigurati cca 1.5 milion KM, te troškove zastupanja i drugih stručnih usluga u iznosu od 0,5 miliona KM, a koji se finansiraju pretežno iz aktivnosti prodaje imovine Federacije Bosne i Hercegovine, **hitno preispita druge modele, troškovno efikasnijeg upravljanja aktivnostima privatizacije.**
- Zadužuje se Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine da hitno pristupi realizaciji Zaključka V.broj: 89/2021, od 14.01.2021.

U Finansijskom izvještaju Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine za period od 01.01.2021 - 31.12.2021. godine navodi se da je Upravni odbor Agencije donio Program restrukturiranja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine broj 01-15-336-1/21 od 31.05.2021.

Bez obzira na prethodne Zaključke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o potrebi racionalizacije i preispitivanje troškovne efikasnosti, Agencija za privatizaciju Federacije Bosne i Hercegovine je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavila prijedlog Finansijskog plana za 2022 godinu gdje je umjesto racionalizacije planirala povećanje operativnih troškova uključujući i povećanje troškova zaposlenih kroz nova zapošljavanja.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Zaključak V.broj 168/2022 od 10.02.2022 godine, kojim je formirana radna grupa, sa zadatkom da izvrši usaglašavanje Programa rada Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa Planom privatizacije za 2022 godinu i Finansijskog plana Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022 godinu.

Radna grupa je analizom dokumentacije utvrdila da je Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, bez obzira na niske procente realizacije prihoda Plana iz prethodnih godina, konkretno u 2021 godini ostvarenje plana Prihoda od aktivnosti iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 17.48%, i dalje planira prihode u istoj visini, bez obrazloženja izvora prihoda.

Kada su u pitanju operativni rashodi, bez obzira na nizak stepen ostvarenja operativnih prihoda Agencija za privatizaciju planira i u prethodnim godinama ostvaruje isti nivo operativnih troškova u iznosima od cca 2 miliona KM.

Radna grupa je zaključila da imajući u vidu potrebu transparentnosti trošenja budžetskih sredstava, potrebno je racionalizirati troškove generalno, a posebno:

- troškove zaposlenih, posebno povećanje troškova zaposlenih za 150.000 KM na osnovu projekcije novog zapošljavanja 2 osobe
- troškove najma poslovnog prostora 140.000,00 KM godišnje, a sa ciljem racionalizacije ovih troškova odabirom jeftinije i adekvatnije lokacije.
- Kapitalni izdaci, odnosno planirane nabavke stalnih sredstava: informatičke opreme, namještaja i druge opreme i vozila u iznosu od 150.000,00 KM te je ove troškove potrebno dovesti u realne okvire shodno finansijskim mogućnostima Agencije

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela i Zaključak V.broj 1092/2022 od 14.07.2022. godine i Zaključak o izmjeni Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj 1117/2022 od 21.07.2022. godine kojim je zatražila kompletne informacije o statusu i radu Agencije za privatizaciju i prijedloge za prevazilaženje postojećeg stanja. Radna grupa još uvijek nije završila aktivnosti.

Radnici Agencije stupili su u štrajk.

Obim aktivnosti

Po podacima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Izvještaju o kontroli izvršenja obaveza iz kupoprodajnih obaveza u postupku privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine sa stanjem na dan 31.12.2021. godine¹, Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine:

- Nema aktivnih ugovora vezano za praćenje kupoprodajnih ugovora iz oblasti privatizacije preduzeća
- Ima jedan aktivan ugovor vezano za kupoprodaju imovine, dijelova ili udjela preduzeća
- Nema aktivnih sporova vezano za raskid ugovora u privatizaciji preduzeća
- Nema aktivnih sporova po ugovorima za kupoprodaju imovine, dijelova ili udjela preduzeća

Po podacima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine prezentiranim u Izvjestaj o realizaciji programa rada agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa planom privatizacije za 2021. godinu², konstatovano je da:

- Planom, kao i prethodnih godina, nisu specificirani predmeti niti kvantificirana imovina koja se prodaje u maloj privatizaciji.

¹ Zadnji dostupan izvještajni datum

² Zadnji dostupan izvještaj

- Planovi kantonalnih agencija za privatizaciju nisu bili dostupni Agenciji za privatizaciju u Federaciji BiH.
- Nije bilo prodaje državnog kapitala
- U postupku prodaje imovine preduzeća ostvarene su tri transakcije
- U poslovima pasivnog podbilansa ostvareno je pet transakcija

U okviru Izvještaja koje podnosi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine dostavlja informacije o poslovima i aktivnostima vezano za pasivni podbilans.

Pregled aktivnosti i stanja po državama, društvima koja posjeduju nekretnine po državama, te aktivnim sporovima i postupcima koji se vode radi zaštite imovine Federacije Bosne i Hercegovine dat je u tabeli u nastavku:

Država	Društva koja posjeduju nekretnine	Sporovi
Crna Gora	1. IP Krivaja u stečaju 2. JP Elektroprivreda BiH 3. Agrokomerč dd 4. Sarajevo osiguranje dd	1. IP Krivaja u stečaj protiv Opcine Herceg novi radi utvrđenja prava svojine 2. Fizičko lice protiv Agencije za privatizaciju u FBiH radi utvrđenja svojine 3. JP Elektroprivreda BiH – Agencija je umješač u postupku povrata stanova. JP Elektroprivreda se protivi ulozi Agencije 4. Fizička lica protiv JP Željeznice radi utvrđenja. Agencija je umješač.
Hrvatska	1. Agrokomerč dd 2. Bosnalijek dd 3. Fabrika duhana Mostar 4. Fabrika duhana Sarajevo 5. Hepok 6. Hidrogradnja 7. JP Elektroprivreda BiH 8. Konfekcija Borac 9. KTK Visoko 10. Merkur dd Mostar 11. RMU Breza 12. RMU Banovići 13. RMU Djurdjević 14. Rudnici uglja Kakanj 15. Sarajevo osiguranje 16. Sarajevska pivara 17. Šipad Export import	1. Zahtjev za uknjižbu prava vlasništva na luci Drvo Šibenik. 2. Tužba RH protiv društva Šipad Export Import radi utvrđenja da je Luka Drvo pomorsko dobro 3. Fizičko lice protiv JP Elektroprivreda, ZD Đurđevik radi utvrđenja da je isti odabran kao najbolji ponuđač 4. Fabrika duhana Mostar protiv fizičkog lica radi poništenja ugovora o kupoprodaji– priznanje strane sudske odluke 5. Prijedlog za ocjenu saglasnosti sa Ustavom Republike Hrvatske član 7 Zakona o upravljanju državnom imovinom u cilju zaštite 5 nekretnina iz pasivnog podbilansa a za koje je RH donijela odluku o davanju u zakup (Vila Bosanka Gradac, Valter Perić Gradac, Djuro Salaj Gradac, HIT Podaca Lukoran Ugljan)
Srbija	1. Zrak d.d. Sarajevo 2. Pretis d.d. Vogošća 3. Fabrika soli d.d. Tuzla 4. Sodaso holding Tuzla 5. Šipad Export-Import d.d. Sarajevo 6. Rudnici Kreka 7. Oslobođenje Sarajevo	1. Revizija presude tužba za izlučenje imovine Agrokomerč d.d. - predstavništvo 2. Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH protiv Unis Pretis Komerc Beograd za oslobođenje od ljudi i stvari poslovnog prostora u Beogradu, pokrenut izvršni sudski postupak.

	8. IP Krivaja Zavidovići 9. KTK Visoko 10. FDS 11. Bosnalijek 12. Agrokomerc 13. Borac Konfekcija Travnik	
--	--	--

Broj i struktura zaposlenih

Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ima 22 zaposlena. Kretanje broja zaposlenih i obim aktivnosti u periodu 2018-2022, po podacima iz Izvještaja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine prezentiran je u nastavku:

	2018	2019	2020	2021	2022
Prihodi	43,870	347,358	734,332	1,783,655	1,058
Privatizacija	0	0	0	0	0
Mala privatizacija, naknade	43,870	347,358	133,072	610,933	1,058
Pasivni podbilans	0		601,260	1,172,722	
Rashodi	1,933,599	2,146,341	1,986,070	1,909,156	611,593
Bruto plaće i naknade	1,303,702	1,400,337	1,260,821	1,096,645	606,653
Broj zaposlenih	25	27	27	24	22

Broj transakcija

Privatizacija	0	0	0	0	0
Mala privatizacija	2	2	4	3	0
Pasivni podbilans	0	0	1	5	0
Ostalo PiO/MiO	0	4	0	5	0

Iz navedenih podataka vidljivo je da je u analiziranom periodu ukupno realizirano 25 transakcija, od čega 11 u postupku male privatizacije, 6 vezano za pasivni podbilans, dok se 9 transakcija odnosi na ostalo - prodaju, uglavnom stanova u vlasništvu PiO/MiO u 2019 i 2021 godini.

U posmatranom periodu broj zaposlenih se kretao od 25 u 2018 godini, 27 u 209 i 2020 godini, 24 u 2021, pa do 22 zaposlena u 2022 godini.

Od 22 zaposlena, 17 zaposlenih ima visoku stručnu spremu, i to 8 diplomiranih ekonomista, 7 diplomiranih pravnika i po jedan inžinjer šumarstva i javne uprave. Srednju stručnu spremu ima 5 zaposlenih od čega su 3 ekonomski tehničari, jedan građevinski tehničar i jedan vozač.

Struktura zaposlenih prezentirana je u tabeli u nastavku:

#	Naziv radnog mjesa	Stručna spremu	Staž
1.	Zamjenik direktora	VSS, dipl.ing šumarstva	34
2.	Savjetnik direktora	VSS, dipl.pravnik	29
3.	Viši referent-tehnički sekretar	SSS, ekonomski tehničar	27
4.	Šef računovodstva	VSS, dipl.ecc	30
5.	Viši referent za finansijsko – računovodstvene poslove	SSS, ekonomski tehničar	37
6.	Viši referent – arhivar	SSS, ekonomski tehničar	21
7.	Viši referent – vozač putničkog vozila	SSS, vozač	18
8.	Pomoćnik direktora za prodaju	VSS, dipl.ecc	37
9.	Stručni savjetnik za prodaju	VSS, dipl.ecc	38
10.	Viši stručni suradnik za prodaju	VSS, dipl.ecc	15
11.	Viši stručni saradnik za prodaju	VSS, dipl.ecc	8
12.	Stručni suradnik za prodaju	VSS, dipl.ecc	7
13.	Pomoćnik direktora za pasivni podbilans	VSS, dipl.pravnik	28
14.	Stručni savjetnik za pasivni podbilans	VSS, dipl.pravnik	24
15.	Stručni savjetnik za evidentiranje, ažuriranje i vođenje Centralnog registra stvari, prava i obaveza iz Pasivnog podbilansa	VSS, bakalaurat javne uprave	31
16.	Viši stručni suradnik za pasivni podbilans	VSS, dipl.pravnik	10
17.	Pomoćnik direktora za pravne poslove	VSS. dipl.pravnik	22
18.	Stručni savjetnik za pravne poslove i poslove zastupanja	VSS, dipl.pravnik	34
19.	Viši stručni suradnik za normativno pravne poslove i radne odnose	VSS, dipl.pravnik	9
20.	Stručni savjetnik za poslove kontrole ugovora	VSS, dipl.ecc	21
21.	Viši referent za informatiku	SSS, građev.tehničar	20
22.	Stručni savjetnik za promociju, pripremu publikacija i edukaciju	VSS, bakalaurat menadžmenta	30

Obaveze

Po podacima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa 31.07.2022. ukupne obaveze prelaze 10 miliona KM, a potencijalne obaveze iznose preko 46 miliona KM.

Najvećim dijelom obaveze se odnose na obaveze po izvršnim sudskim presudama, te obaveze prema zaposlenima. U toku 2022 godine zaposleni u Agenciji za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine nisu isplatili plaće.

Pregled strukture obaveza dat je u tabeli u nastavku:

Obaveze	10,611,126
Obaveze prema zaposlenima	671,308
Neto plaće	322,423
Regres	11,506
Topli obrok	43,685
Obaveze ref mob radnici	2,558
Obaveze ref sp. parking, cest	4,752
obaveze za isplatu novčane pomoći	4,088
Porez na dohodak	31,168
Poseban porez za nepogode	1,795
Fond za rehabilitaciju	1,794
Doprinos PiO	125,122
Doprinos zdravstvo	89,762
Doprinos nezaposlenost	10,880
Obaveze po obustavama iz plaća	21,775
Obaveze prema UO i NO	70,660
Obaveze prema članovima UO	62,306
Obaveze prema članovima NO	7,861
Obaveze komisija izb pr UO	493
Kratkoročni krediti	46,341
Obaveze prema dobavljačima	296,552
Obaveze prema advokatima	123,782
Obaveze za najam prostora	98,400
Obaveze IT Ping, QSS, Cloud IT	22,956
Obaveze telekom, pošta	14,785
Obaveze publ. sl.list, oslobođenje, vecernji list	6,676
Obaveze ug čišćenje	5,585
Ostali dobavljači	24,368
Ostale obaveze	255,263
Obaveze pas BADECO	171,605
Obaveze sporna dugovanja	83,658
Obaveze po izvršnim sudskim presudama	9,271,002
SA DIGITIM	9,269,392
Parić Borac	1,610

Projekcije troškova do kraja 2022 godine, odnosno za period 01.08.2022 – 31.12.2022. uključuju troškove plaća i dobavljača u ukupno procjenjenom iznosu od 505.552 KM.

Kako je vidljivo iz tabele u kojoj je dat detaljan pregled obaveza, kao i procjene troškova do kraja 2022 godine, **za izmirenje trenutnih i budućih obaveza do kraja 2022 godine (bez obaveza po izvršnim sudskim postupcima), potrebno je ukupno 1.845.675 KM.**

Dodatno, vanbilansno se evidentiraju potencijalne obaveze u ukupnom iznosu od 46.18 miliona KM, što predstavlja iznos sudske sporova koji se vode protiv Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Analiza pravnog okvira

Aktivnosti i nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine generalno se mogu podijeliti u četiri osnovne grupe poslova:

1. Privatizacija.
2. Mala privatizacija
3. Poslovi pasivnog podbilansa
4. Potraživanja građana – certifikati

Poslovi vezani za privatizaciju i malu privatizaciju obavljaju se na osnovu Zakona o privatizaciji ("Službene novine Federacije BiH", br.: 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06 i 4/09) i Zakona o Agenciji za privatizaciju („Službene novine Federacije BiH“, br.: 18/96, 2/02 i 110/12), koji definišu generalni okvir za obavljanje poslova.

Poslovi pasivnog podbilansa obavljaju se u skladu sa Zakonom o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka („Službene novine Federacije BiH“, br.: 12/98, 40/99, 47/06, 38/08 i 65/09), a poslovi vezani za potraživanja građana sprovode se u skladu sa Zakonom Zakonom o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/97, 8/99, 45/00, 54/00, Presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-10/00 7/01, 32/01, 27/02, 57/03, 44/04, 79/07, 65/09, 48/11, 111/12, 86/15, 13/18, 44/20 i 103/21).

Osim navedenih zakona relevantni su i podzakonski akti i drugi propisi, posebno Statut, Pravilnici, Odluke, Uputstva i drugi akti koji regulišu postupanja i rad Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U okviru ove pravne analize težište je na Zakonima koji regulišu djelokrug i nadležnosti rada, obzirom da se na bazi zakona donose drugi akti koji regulišu postupke, procedure i druga postupanja u vezi sa sprovedbom zakona.

U nastavku su prezentirani navedeni zakoni, kao i Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine i Pravila o postupku prodaje stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća.

Zakon o Agenciji za privatizaciju

Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Agenciji za privatizaciju („Službene novine Federacije BiH“, br.: 18/96, 2/02 i 110/12). Zakon o Agenciji za privatizaciju uređuje pravni položaj, sjedište, djelatnost i nadležnost, upravljanje i rukovođenje, finansiranje, kao i osnivanje i osnove uspostave i nadležnosti kantonalnih agencija za privatizaciju.

U skladu sa Zakonom Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine je pravna osoba, specijalizirana organizacija Federacije Bosne i Hercegovine sa sjedištem u Sarajevu.

Djelatnost Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine obuhvata obavljanje savjetodavnih, promotivnih, edukativnih, stručnih i drugih poslova u vezi s privatizacijom. Zakonom su propisane slijedeće nadležnosti:

- inicira i učestvuje u pripremi donošenja zakona i drugih propisa u području privatizacije;
- sarađuje s nadležnim ministarstvima, kantonima, agencijama i drugim organima i organizacijama za reorganizaciju i privatizaciju;
- vodi evidencije i statistike u okviru svog djelokruga;
- podnosi izvještaje o toku i rezultatima procesa privatizacije Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije);
- obavlja i druge poslove u vezi s privatizacijom i reorganizacijom (preduzeća i banaka utvrđenih zakonom i drugim propisima)
- odobrava i provodi privatizaciju preduzeća koja imaju dijelove na području više kantona;
- organizira i podstiče obrazovanje i stručno usavršavanje iz oblasti privatizacije;
- pruža savjetodavnu pomoć agencijama kantona;
- prati i nadzire provođenje zakona i drugih propisa iz područja privatizacije i koordinira rad kantonalnih agencija;
- arbitriра u sporovima između kantonalnih agencija i drugih učesnika u postupku privatizacije, na njihov zahtjev;
- organizira i koordinira informativno-propagandnu djelatnost iz područja privatizacije.

U provođenju svojih nadležnosti Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ima ovlaštenja za donošenje pojedinačnih upravnih akata, a nadzor nad povjerenim javnim ovlastima vrše resorna ministarstva u okviru svoje nadležnosti. Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine je dužna najmanje jedanput godišnje nadležnim ministarstvima podnijeti izvještaj o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja.

Agencijom za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine upravlja Upravni odbor od pet članova koji imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. U okviru svojih nadležnosti Upravni odbor:

- donosi Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine i druge opće akte;
- donosi Poslovnik o radu
- donosi akta o unutrašnjoj organizaciji Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi završni račun i izvještaj o radu Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi metodologiju i druga opća akta iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom;
- Osniva komisije Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije Federacije

Nadzor zakonitosti rada i finansijskog poslovanja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine vrši Nadzorni odbor. Nadzorni odbor ima tri člana koje imenuje i razrješava Parlament Federacije Bosne i Hercegovine. Nadzorni odbor podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaj o svom radu najmanje jedanput godišnje, a za vršenje poslova iz svoje nadležnosti Nadzorni odbor može angažovati stručne institucije i nezavisne stručnjake.

Agencijom za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine rukovodi direktor kojeg imenuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Dužnosti direktora definisane su Zakonom kako slijedi:

- rukovodi Agencijom za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- predstavlja i zastupa Agenciju za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- odgovara za zakonitost rada, pravilno i zakonito vođenje materijalno-finansijskog poslovanja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim općim aktima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Sredstva za osnivanje i poslovanje Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine osiguravaju se iz:

- budžeta Federacije;
- dotacija domaćih i međunarodnih organizacija;
- naknada za usluge i drugih izvora.

Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine uređuje osnove organizacije i način poslovanja Agencije, upravljanje, nadzor i rukovođenje Agencijom, zastupanje i predstavljanje Agencije, radnike sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i druga organizaciona pitanja Agencije.

U skladu sa Statutom Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine može imati jedan ili više transakcijskih računa i podračune, a prihodi iz poslova privatizacije vode se na posebnim računima.

U okviru svog djelokruga Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine:

- inicira i učestvuje u pripremi zakona i drugih propisa iz oblasti privatizacije;
- prati i nadzire provođenje zakona i drugih propisa iz oblasti privatizacije;
- odobrava i provodi privatizaciju preduzeća koja imaju dijelove na području više kantona kao i drugih preduzeća za koja je nadležna po posebnim propisima;
- obavlja poslove vezane za pasivni podbilans preduzeća iz svoje nadležnosti;
- provodi kontrolu izvršenja obaveza iz kupoprodajnih ugovora u postupku privatizacije iz svoje nadležnosti;
- organizuje obrazovanje i informisanje iz oblasti privatizacije, organizuje i koordinira informativno-propagandnu i izdavačku djelatnost, te inicira i organizuje istraživačku djelatnost iz oblasti privatizacije;
- podnosi izvještaje o toku i rezultatima procesa privatizacije Vladi Federacije Bosne i Hercegovine
- pruža savjetodavnu pomoć agencijama kantona i koordinira rad kantonalnih agencija;
- arbitriira u sporovima između kantonalnih agencija i drugih učesnika u postupku privatizacije, na njihov zahtjev;
- sarađuje sa nadležnim ministarstvima, kantonima, agencijama i drugim organima i organizacijama Federacije i kantona, te međunarodnim institucijama i organizacijama;
- vodi evidencije i statistike u okviru svog djelokruga;
- obavlja i druge poslove u vezi s privatizacijom utvrđene zakonom i drugim propisima.

Statutom je definisano da sredstva za svoj rad, Agencija osigurava iz:

- prihoda iz poslova privatizacije;
- naknada za izvršene poslove i usluge;
- budžeta Federacije;
- donacija domaćih i međunarodnih organizacija;
- prihoda iz drugih izvora.

Godišnji program rada i Finansijski plan Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine donosi Upravni odbor i to do kraja tekuće, za narednu godinu. Saglasnost na Program rada i Finansijski plan daje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine najmanje jedanput godišnje podnosi izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Vladi Federacije Bosne i Hercegovine

Upravni odbor ima sljedeće nadležnosti:

- donosi Statut Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi Pravilnik o plaćama zaposlenika Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi Pravilnik o poslovnoj tajni;
- donosi Odluku o tarifi - naknadi za obavljanje poslova;
- donosi pravila o prodaji državnog kapitala i imovine;
- odobrava početni bilans stanja i program privatizacije preduzeća koja su u nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- usvaja izvještaje o izvršenoj privatizaciji preduzeća iz nadležnosti Agencije;
- razmatra mjesecne, kvartalne i godišnje izvještaje o provedbi procesa privatizacije;
- donosi Finansijski plan i Program rada Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi odluke o finansijskim transakcijama koje nisu predviđene Finansijskim planom
- usvaja godišnji obračun i izvještaj o radu Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- osniva komisije Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- pokreće inicijativu za smjenu direktora i zamjenika direktora;
- imenuje i razrješava pomoćnike direktora Agencije na prijedlog direktora i zamjenika direktora;
- donosi Poslovnik o radu Upravnog odbora;
- odlučuje o žalbama protiv pojedinačnih akata iz radnog odnosa koje je donio direktor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- odlučuje o visini naknade za rad članova Upravnog i Nadzornog odbora;
- inicira donošenje zakonske regulative potrebne za proces privatizacije i pasivni podbilans;
- obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U okviru svoje nadležnosti Nadzorni odbor:

- nadzire rad Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- najmanje jedanput godišnje podnosi Parlamentu Federacije BiH izvještaj o svom radu;
- razmatra izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- razmatra Godišnji program rada i Finansijski plan Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- razmatra izvještaje o provedbi procesa privatizacije;
- donosi svoj Godišnji program rada;
- donosi Poslovnik o radu;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Direktor Agencije vrši sljedeće poslove:

- rukovodi Agencijom za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- predstavlja i zastupa Agenciju za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- odgovara za zakonitost rada, pravilno i zakonito vođenje materijalnog i finansijskog poslovanja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- postavlja i razrješava zaposlenike Agencije, u dogovoru sa zamjenikom direktora
- predlaže Upravnom odboru akte i odluke koje su u nadležnosti Upravnog odbora;
- osigurava pripremanje materijala, potrebnih stručnih i drugih informacija za raspravljanje i odlučivanje, priprema prijedloge odluka, zaključaka i drugih općih i pojedinačnih akata za sjednice Upravnog i Nadzornog odbora;
- provodi odluke, zaključke, upute i druge akte Upravnog i Nadzornog odbora u vezi sa djelatnošću Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- donosi Pravilnik o radu i druge provedbene propise u skladu sa Zakonom;
- donosi odluke o investicionim ulaganjima u skladu sa odobrenim Finansijskim planom;
- donosi poslovne odluke, rješenja i druge akte o poslovanju u skladu sa zakonom i Statutom;
- obavlja i druge poslove propisane zakonom i Statutom.

Članovi Upravnog i Nadzornog odbora, direktor i zamjenik direktora bit će razriješeni dužnosti prije isteka mandata ukoliko:

- budu suđeni za krivično djelo zbog, kojeg po zakonu, ne mogu vršiti dužnost, i u ostalim zakonom propisanim slučajevima.
- nije sposoban da vrši djelatnost zbog zdravstvene nesposobnosti;

- počini prekršaj koji znatno oštećuje interes ili autoritet Agencije i druge provedbene propise u skladu sa Zakonom, po nalazu nadležnog organa;
- u drugim slučajevima propisanim zakonom.
- podnesu ostavku koja mora biti pismeno obrazložena.

U slučaju podnošenja ostavke lica iz stava jedan ovog člana ostaju na dužnosti do razrješenja, a najmanje trideset dana od dana podnošenja ostavke.

Zakon o privatizaciji preduzeća

Zakon o privatizaciji preduzeća ("Službene novine Federacije BiH", br.: 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06 i 4/09) utvrđuje opšta pravila privatizacije preduzeća u čijem se početnom bilansu pokaže da u razlici između ukupne vrijednosti aktive i vrijednosti obaveza u skladu sa zakonom postoji kapital čiji vlasnik nije fizičko ili pravno lice da nema trajnog kapitala.

Zakonom je definisano da odobravanje i provođenje privatizacije vrše Agencija Federacije Bosne i Hercegovine za privatizaciju i agencije kantona-županija za privatizaciju, osim za privatizaciju preduzeća iz oblasti elektroprivrede, prometa i veza, osim cestovnog prijevoza, vodoprivrede, eksploatacije ruda i šuma, javnog informiranja, igara na sreću, industrije naoružanja i vojne opreme, veterinarske djelatnosti i komunalnih djelatnosti gdje na prijedlog Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, odluku o metodama, rokovima i nadležnoj Agenciji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

U pripremi za privatizaciju, preduzeća pripremaju program privatizacije i početni bilans za privatizaciju, koju podnose na odobrenje nadležnoj agenciji za privatizaciju.

Privatizacija preduzeća vrši se prodajom kapitala ili imovine, kao i dionica i udjela preduzeća u drugom pravnom licu. O načinu, odnosno metodu privatizacije odlučuje vlada nadležna za upravljanje državnim kapitalom u tom preduzeću, a postupak privatizacije u skladu sa Zakonom i odlukom nadležne vlade provodi Agencija za privatizaciju kantona odnosno Federacije Bosne i Hercegovine u zavisnosti od toga koja vlada ostvaruje pravo upravljanja u tom preduzeću.

Prodaju preduzeća nadležna agencija provodi putem:

- otvorenog prikupljanja ponuda (tender);
- neposredne pogodbe;
- berze;
- otvorenog nadmetanja i
- otvorene ponude dionica za novac.

Privatizacija preduzeća može se vršiti i privatizacijom dijelova preduzeća nastalih podjelom preduzeća na više samostalnih tehnoekonomskih cjelina. Način, odnosno metod privatizacije predlaže nadležna agencija i ministarstvo, a odluku donosi nadležna vlada. Privatizacija dijelova preduzeća vrši se po propisima predviđenim za veliku privatizaciju.

U postupku male privatizacije se privatiziraju:

- a) preduzeća s imovinom čija je vrijednost iskazana u početnom bilansu manja od 500.000 KM i koja imaju manje od 50 zaposlenih;
- b) djelovi preduzeća ili imovina preduzeća čija je pretežno djelatnost trgovina, ugostiteljstvo, usluge ili cestovni promet;
- c) dijelovi ili imovina ostalih preduzeća koji nisu uvjet obavljanja njihove pretežne djelatnosti ili se ne koriste.

U postupku male privatizacije mogu se privatizirati preduzeća čija je pretežna djelatnost trgovina, ugostiteljstvo, usluge ili cestovni promet, o čemu odlučuje nadležna agencija na prijedlog preduzeća. Mala privatizacija provodi se javnom prodajom, koju je preduzeće dužno pripremiti i prijaviti nadležnoj agenciji u roku koji odredi Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prodaju iz tačke a) kao prodavac provodi Agencija za privatizaciju, a za tačke b) i c) prodavac je preduzeće, prodaju provodi nadležna agencija za privatizaciju, a prodaja se vrši uz obavezno plaćanje u novcu.

Troškove pripreme preduzeća za privatizaciju (program privatizacije i početnog bilansa, revizija prethodne privatizacije, prospekti, brošure, i sl.) snosi preduzeće. Troškove postupka prodaje snose učesnici – ponuđači, uplatom takse koju propisuje Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Novčana sredstva ostvarena prodajom preduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa izuzetkom dijela sredstava namjenjenih za finansiranje Agencije na koju je saglasnost dala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, prebacuju se na poseban fond Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, kojim upravlja Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine utvrdit će namjenu korišćenja sredstava, s tim da se 20% ostvarenih sredstava koristi za sanaciju i osiguranje osnovnog kapitala u fondu penzionog i invalidskog osiguranja, a novčana sredstva u visini do 15%, mogu se koristiti za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali bez radnog angažmana.

Zakon o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka

Zakon o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka („Službene novine Federacije BiH“, br.: 12/98, 40/99, 47/06, 38/08 i 65/09) uređuje se postupak i način pripreme početnih bilansa stanja: preduzeća iz člana 1. Zakona o privatizaciji preduzeća i banaka iz člana 3. Zakona o privatizaciji banaka, u cilju privatizacije i poravnjanja obaveza i potraživanja u međusobnim odnosima preduzeća, banaka i Federacije Bosne i Hercegovine, osnivanje Direkcije za upravljanje pasivnim podbilansom preduzeća i banaka, Centralnog registra stvari i prava iz pasivnog podbilansa i obaveza privatiziranih preduzeća/banaka, kao i istraživanje, prikupljanje i dostava dokumentacije za pasivni podbilans.

Početni bilans stanja predstavlja pregled stvari, prava, obaveza i kapitala preduzeća i banaka. Početni bilans stanja se sastoji od:

1. Pasivnog podbilansa koji sadrži vrijednost stvari i prava sa pripadajućim kapitalom i obavezama koje nisu u posjedu, odnosno pod kontrolom subjekata, kao i vrijednost prava i obaveze za koje se ovim zakonom utvrđiva obaveza odgovarajućeg tretmana u pripremi početnog bilansa iz stava 1. ovog člana.
2. Neutralnog podbilansa koji sadrži vrijednost stanova i stvari sa pripadajućim kapitalom, za koje je aktom nadležnog organa pokrenut postupak restitucije.
3. Aktivnog podbilansa stanja koji sadrži vrijednosti stvari prava sa pripadajućim kapitalom i obavezama koje nisu uključene podbilanse.

U Pasivnom podbilansu preduzeća iskazuju vrijednosti:

1. Stvari, pokretne i nepokretne koje nisu u posjedu, odnosno pod kontrolom preduzeća;
2. Salda potraživanja i obaveza, nastalih do 31. 3. 1992. godine, po osnovu odnosa sa pravnim i fizičkim licima sa područja drugih republika bivše SFRJ i Republike Srpske;
3. obaveza prema bankama po osnovu inostranih kredita dobijenih prije 31. 3. 1992. godine;
4. Salda potraživanja preduzeća od Federacije po osnovu isporuka gotovih proizvoda, repromaterijala i opreme i obaveza preduzeća prema Federaciji po osnovu neplaćenih carina, poreza, doprinosa i finansijskih pozajmica;
5. upisanog neuplaćenog dioničkog kapitala; i
6. štete prouzrokovane ratnim dejstvima.

Preostale stvari u prava u Pasivnom podbilansu, kao stvari, prava i obaveze koje preduzeće nije iskazalo i/ili koje su prodane od preduzeća po izvršnosti programa privatizacije, a za koje se naknadno utvrđi da su trebale biti iskazne u početnom bilansu

preduzeća, postaju vlasništvo Federacije/kantona odobrenjem programa privatizacije i početnog bilansa stanja od strane nadležne agencije za privatizaciju.

Prenos prava vlasništva stvari, prava i obaveza na Federaciju koja nisu u posjedu, odnosno pod kontrolom preduzeća i banaka, već se nalaze na području drugih republika bivše SFRJ, vrši se tako što će Federalno pravobranilaštvo-Federalno pravobraniteljstvo, kao pravni zastupnik Federacije, ili pravni zastupnik po ovlaštenju u svakom pojedinačnom slučaju, podnijeti tužbu na utvrđenje vlasništva kod nadležnog suda prema sjedištu preduzeća i banke za imovinu koja je vlasništvo Federacije

Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine će vršiti pripremu dokumentacije, za preduzeća iz svoje nadležnosti, za imovinu koja pripada Federaciji i tu dokumentaciju dostaviti Federalnom pravobranilaštvu ili pravnom zastupniku po ovlaštenju, radi pokretanja postupka. Pravnog zastupnika po ovlaštenju određuje Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nadležne agencije za privatizaciju su dužne formirati registar pasivnog podbilansa iz svoje nadležnosti, evidentirati, ažurirati, istraživati i prikupljati dokumentacionu osnovu za stvari, prava i obaveze iz pasivnog podbilansa.

Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija za privatizaciju) obavezna je da formira, kontinuirano ažurira i vodi Centralni registar stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa, a kantonalne agencije za privatizaciju su obavezne u elektronskoj i pisanoj formi dostavljati Agenciji za privatizaciju podatke koji čine sastavni dio Centralnog registra.

Poslove upravljanja pasivnim podbilansom preduzeća i banaka obavlja Direkcija za upravljanje pasivnim podbilansom preduzeća i banaka. Direkcija je samostalna specijalizovana organizacija Federacije sa sjedištem u Sarajevu. Djelatnost Direkcije je zaštita stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća i banaka.

U okviru svoje djelatnosti Direkcija:

- inicira i učestvuje u pripremi donošenja zakona i drugih propisa na zaštiti stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća i banaka,
- sarađuje sa vladama, ministarstvima i drugim organima i organizacijama država nastalih raspadom bivše SFRJ,
- sarađuje sa nadležnim ministarstvima, kantonima, agencijama za privatizaciju, pravobranilaštvima i drugim organima i organizacijama iz svoje nadležnosti utvrđene ovim zakonom,
- vodi evidencije i statistike u okviru svog djelokruga,
- podnosi izvještaje iz svoje djelatnosti Vladi Federacije najmanje jedanput godišnje,
- vrši savjetodavne, edukativne i druge stručne poslove u skladu sa zakonom,

- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Direkcija, u okviru svoje nadležnosti, ima javne ovlasti za donošenje općih i pojedinačnih akata, a upravni nadzor nad povjerenim javnim ovlastima vrše ministarstva i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

Direkcijom upravlja Upravni odbor od pet članova koje imenuje i razrješava Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Upravni odbor Direkcije:

- donosi Statut Direkcije,
- donosi poslovnik o radu,
- donosi akt o unutrašnjoj organizaciji Direkcije,
- donosi finansijski plan Direkcije,
- donosi program rada Direkcije,
- usvaja završni račun Direkcije,
- podnosi izvještaj o radu Direkcije,
- donosi metodologiju i druge opće akte iz nadležnosti Direkcije u skladu sa zakonom,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Direkcije.

Nadzor zakonitosti rada i finansijskog poslovanja Direkcije provodi Nadzorni odbor od tri člana, koje imenuje i razrješava Parlament Federacije Bosne i Hercegovine. Nadzorni odbor podnosi Parlamentu Federacije izvještaj o svom radu najmanje jedanput godišnje.

Direkcijom rukovodi direktor kojeg imenuje Parlament Federacije, na prijedlog Vlade Federacije, putem javnog konkursa. Direktor Direkcije:

- rukovodi Direkcijom,
- predstavlja i zastupa Direkciju,
- odgovara za zakonitost rada, pravilno i zakonito vođenje materijalno-finansijskog poslovanja Direkcije,
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim općim aktima Direkcije.

Sredstva za osnivanje i poslovanje Direkcije osiguravaju se iz:

- ostvarenih prihoda od stvari i prava iz pasivnog podbilansa,
- donacija i dotacija domaćih i međunarodnih organizacija,
- budžeta Federacije,
- naknada za izvršene poslove i prihoda iz drugih izvora.

Pravila o postupku prodaje stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća

Pravila o postupku prodaje stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/21) donio je Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine na osnovu člana 12. Zakona o Agenciji za privatizaciju ("Službene novine Federacije BiH", br. 18/96, 2/02, 110/12), a u vezi sa članom 1. stav 1. Odluke Vijeća ministara BiH o obavezi zaštite državne imovine, finansijskih potraživanja i dugovanja pravnih lica iz BiH u drugim državama bivše SFRJ ("Službeni glasnik BiH", br. 2/04), člana 14. i 15. Statuta Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 76/15-Prečišćen tekst, 35/18, 41/18 i 71/20), te Ovlaštenja premijera Vlade Federacije BiH broj: 01-19-942/06 i Generalne punomoći Vlade Federacije BiH V br. 254/2007 od 30.05.2007. godine, a u vezi sa Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 1787/2020 od 28.12.2020. godine.

Pravilima o postupku prodaje stvari prava i obaveza iz pasivnog podbilansa preduzeća reguliše se prodaja i iznajmljivanje stvari i prava iz pasivnog podbilansa preduzeća koja su iskazana u pasivnom podbilansu ili su trebala biti predmetom pasivnog podbilansa preduzeća, kao i druge stvari koje nisu obuhvaćene postupkom prodaje u privatizaciji, iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH. Pod stvarima i pravima iskazanim u pasivnom podbilansu preduzeća i banaka ili koja su trebala biti predmetom pasivnog podbilansa podrazumjevaju se stvari i prava iz člana 8. i člana 20. Zakona o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/98, 40/99, 47/06, 38/08 i 65/09).

Stvari i prava iz člana 1. ovih pravila prodaju se i iznajmljuju javnim prikupljanjem ponuda uz prethodno pribavljene punomoći od strane preduzeća odnosno njegovog pravnog sljednika.

Odluku o načinu postupanja sa obavezama preduzeća koje su evidentirane u Centralnom registru stvari, prava i obaveza iz pasivnog podbilansa donosi direktor supsidijarno zamjenik direktora Agencije.

Pravo učešća imaju sva domaća i strana pravna i fizička lica. U slučaju da preduzeće ili njegov pravni sljednik iskažu interes za kupovinu, Agencija je obavezna navedeno ponuditi po početnoj cijeni, prije objavljivanja javnog poziva. Početna cijena stvari i prava utvrdit će se vještačenjem sudskog vještaka, a Agencija će preduzeću nakon zajedničkog usaglašavanja prznati izdatke i troškove za zaštitu, održavanje stvari, prava i obaveza i sl., a prije potpisivanja ugovora o kupoprodaji. U slučaju iznajmljivanja stvari i prava Agencija će zaključiti ugovor o zakupu, a u slučaju da zakupac iskaže interes za kupovinu imovine, Agencija mu može istu ponuditi po početnoj cijeni prije objavljivanja javnog poziva. Suvlasništvo nad imovinom će se prodavati u skladu sa članom 27. Zakona

o stvarnim pravima ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 100/13 i 32/19 - odluka US).

Odluku o prodaji, objavi javnog poziva, uslovima javnog poziva i početnoj cijeni, nakon što ovlašteni sudski vještak utvrdi tržišnu vrijednost stvari i prava, donosi direktor, supsidijarno zamjenik direktora Agencije. U slučaju jedne ili više neuspjelih prodaja, Odluku o eventualnom smanjenju cijene stvari i prava do 20% od početne cijene donosi direktor, supsidijarno zamjenik direktora Agencije. Odluku o vještačenju donosi direktor supsidijarno zamjenik direktora Agencije. Novo vještačenje može se raditi zbog protoka vremena, promjene na tržištu nekretnina, neiskazanog interesa ili drugih okolnosti.

Javni poziv za prikupljanje ponuda radi prodaje stvari i prava objavljuje se na web-stranici Agencije, a po procjeni direktora, supsidijarno zamjenika direktora može i u drugim sredstvima informisanja, a obavezno sadrži:

- opis stvari i prava (oznake adrese imovine i zemljišnoknjižni podatak);
- početnu cijenu stvari i prava;
- rokove i način podnošenja ponuda;
- iznos naknade za učešće i oznaka računa na koji se uplaćuje;
- iznos depozita za učešće i oznaka računa na koji se uplaćuje ;
- vrijeme i mjesto otvaranja ponuda;
- odredbu da se stvarima i pravima raspolaže u stanju "viđeno-kupljeno";
- mjesto i vrijeme razgledanja stvari i prava;
- odredbu o pravu prodavca da odustane od prodaje u svako doba prije potpisivanja ugovora;
- odredbu da najpovoljniji ponuđač koji odustane od ponude gubi pravo na povrat depozita;
- odredbu da će se u slučaju odustanka najpovoljnijeg ponuđača, najpovoljnim ponuđačem smatrati slijedeći ponuđač koji je ponudio najvišu cijenu;
- ime i broj telefona osobe odgovorne za dodatne informacije.

Direktor, supsidijarno zamjenik direktora će imenovati komisiju za provođenje javnog prikupljanja ponuda, vezano za prodaju stvari i prava. Izvještaj o provedenom postupku komisija dostavlja direktoru, supsidijarno zamjeniku direktora na saglasnost.

Najpovoljniji ponuđač dužan je potpisati predugovor o kupoprodaji odmah nakon dobijanja saglasnosti od direktora, supsidijarno zamjenika direktora na izvještaj komisije. Agencija i najpovoljniji ponuđač dužni su u roku od 15 dana od dana zaključenja predugovora zaključiti kupoprodajni ugovor u skladu sa zakonskim propisima. Najpovoljniji ponuđač kupoprodajnu cijenu dužan je platiti u roku koji će biti definisan ugovorom o kupoprodaji. Direktor, supsidijarno zamjenik direktora može dati saglasnost za produženje roka za potpisivanje ugovora i roka za uplatu kupoprodajne cijene ukoliko procijeni da postoje objektivne okolnosti koje sprječavaju potpisivanje ugovora o kupoprodaji i plaćanje kupoprodajne cijene.

Zakon o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije

Zakonom o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/97, 8/99, 45/00, 54/00, Presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-10/00 7/01, 32/01, 27/02, 57/03, 44/04, 79/07, 65/09, 48/11, 111/12, 86/15, 13/18, 44/20 i 103/21) uređuje se utvrđivanje i realizacija potraživanja građana prema Federaciji Bosne i Hercegovine, način evidentiranja i postupak realizacije ovih potraživanja u postupku privatizacije.

Potraživanjima građana, koja se izmiruju u skladu sa ovim zakonom, smatraju se potraživanja po osnovu stare devizne štednje, po osnovu kompenzacije za denacionalizovanu imovinu koja se ne može vratiti u vlasništvo i posjed, potraživanja po osnovu neisplaćenih plaća pripadnika Armije RBiH, Hrvatskog vijeća obrane i Policije i opća potraživanja građana utvrđena Zakonom o privatizaciji preduzeća.

Potraživanja građana po svim osnovama ovog zakona iskazuju se na jedinstvenom računu građanina u organizacionoj jedinici Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine izdaje građanima izvod sa računa o stanju na Jedinstvenom računu. Građani imaju pravo, u roku od 30 dana od dobijanja izvoda, zahtijevati od organa nadležnog za utvrđivanje pojedinih potraživanja, ispravku iznosa potraživanja.

Potraživanje sa Jedinstvenog računa građani mogu u skladu sa zakonom koristiti za kupovinu:

- stanova na kojima postoji stanarsko pravo;
- dionica preduzeća;
- imovine preduzeća;
- poslovnih prostora u vlasništvu općina, i
- druge imovine koja se bude prodavala u procesu privatizacije.

Potraživanja na Jedinstvenom računu su prenosiva, a nalog za prenos se podnosi kod Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Potraživanja sa Jedinstvenog računa mogu se koristiti do 30.06.2023. godine³.

³ Izmjena Zakona o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije, Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine 103/21

Analiza finansijskog stanja

Agenciji je blokiran račun u skladu sa Rješenjem o izvršenju broj 65 0 Ip 829044 20 Ip od 10.02.2020.godine. Ukupan dug na dan 28.03.2022.godine iznosi je 10.835.750,99 KM iznosi, od toga glavnica iznosi 3.618.471,00 KM (2.000.000,00 vrijednost ugovora i 1.618.471,00 KM na ime investiranja u Feroelektro), a zatezne kamate po obračunu banke od 28.03.2022.godine iznose 7.217.279,99 KM.

Do 20.05.2022.godine tražiocu izvršenja isplaćen je iznos od 1.566.358,73 KM (od toga 1.000.000,00 KM po sporazumu, a 566.358,73 KM zapljenjenom sa računa). Zatezna kamata je obračunata do 28.03.2022. godine, a prosječno mjeseca zatezna kamata iznosi 30.000,00 KM. O ograničenju ukupnog iznosa zatezne kamate postoje nejasnoće i neslaganje između stava Federalnog ministarstva finansija i suda, a vezano za stav Federalnog ministarstva finansija, kojim je u skladu sa važećim Zakonom o visini stope zatezne kamate definisano da zatezna kamata ne može preći iznos glavnice.

Obzirom na prirodu poslovanja i aktivnosti agencije, osim glavnog transakcijskog računa otvorenog kod Intesa Sanpaolobank prilivi od prodaje uplaćuju se i na posebne namjenske račune.

Kako bi Agencija mogla obavljati poslove iz svoje nadležnosti neophodno je osigurati funkcionalan račun odnosno izvršiti deblokadu računa, kako bi Agencija mogla provoditi aktivnosti na ostvarenju prihoda i primitaka, te izmirenja obaveza.

Nastavno na osiguranje uslova za rad Agencije po pitanju aktivnog transakcijskog računa potrebno je imati u vidu i činjenicu da sama deblokada računa ne predstavlja sistemsko rješenje za funkcionisanje Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osim sredstava koja su potrebna za evikciju i izmirenje obaveza, smanjen obim aktivnosti ne omogućava finansiranje iz vlastitih prihoda. Kako je i ranije navedeno, u proteklih pet godina Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ostvaruje mali broj transakcija iz svoje nadležnosti i posljedično niske prihode od obavljanja aktivnosti.

Zaključima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine je od Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine traženo da precizira izvore sredstava, kao i da obrazloži planirane prihode po vrsti prihod, a obzirom da jedino o transakcijama velike privatizacije Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi odluke, dok ostale poslove iz svoje nadležnosti Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine obavlja u skladu sa vlastitim planom uz koordiniranje sa kantonima, preduzećima i drugim subjektima.,

Tabela u nastavku pokazuje strukturu prihoda i rashoda u periodu 2018-2022.

O P I S	2018	2019	2020	2021	2022 projekcija
OPERATIVNI PRIHODI	43,870	347,358	734,332	1,783,655	361,058
Prodaje preduzeća	0	0	0	0	0
Pasivni podbilans	43,870	347,358	601,260	1,172,722	0
Mala privatizacija,naknade tenderi, aukcije, kamate i dr.	0		133,072	610,933	361,058
OSTALI PRIHODI I PRIMICI	0	0	1,009,512	0	0
Prihod iz budžeta - tekuće rezerve Vlade FBiH (FMERI)	0	0	1,000,000	0	0
Primitak od prodaje stalnih sredstava	0	0	9,512	0	0
OPERATIVNI RASHODI	1,905,947	2,124,994	2,121,500	1,873,363	1,559,026
Troškovi zaposlenih	1,303,702	1,400,337	1,396,251	1,205,908	1,022,094
Bruto plaće	1,200,342	1,296,463	1,260,821	1,096,845	924,815
Naknade troškova	103,360	103,874	135,430	109,062	97,279
Naknada za prevoz s posla i na posao	23,844	29,918	21,589	17,399	23,047
Naknada troškova smještaja	6,000	6,000	10,500	9,000	6,250
Naknade za topli obrok tokom rada	43,819	48,952	51,048	45,096	47,889
Regres za godišnji odmor	11,336	11,188	11,688	11,454	11,506
Otpremnine zbog odlaska u penziju	14,323	0	29,281	14,137	0
Darovi djeci i dr.	550	500	0	0	0
Pomoć u slučaju smrti, bolesti i dr. pomoći	3,488	7,316	11,324	11,976	8,588
Putni troškovi	13,120	13,412	1,263	2,966	955
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	27,091	30,000	17,521	20,255	19,563
Nabavka materijala	9,182	16,947	5,330	8,589	5,556
Izdaci za usluge prevoza i goriva	11,564	10,944	5,530	6,400	6,834
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	129,355	134,488	132,734	132,241	131,871
Izdaci za tekuće održavanje	27,154	11,290	9,109	13,646	15,272
Izdaci osiguranja, bankarske i usluge platnog prometa	9,782	10,712	11,348	5,462	3,983
Izdaci za informiranje, str.publikacije i reprezentaciju	13,388	29,298	12,728	13,083	3,730
Usluge za stručno obrazovanje	3,949	1,376	360	340	1,000
Usluge zastupanja, eksperata i dr.	284,155	389,881	453,406	393,604	283,555
Izdaci za ostale nespomenute usluge	7,794	9,684	7,187	8,739	7,418
Naknade Upravnom odboru (neto, porez, doprinosi)	59,073	56,378	59,621	52,524	52,231
Naknade Nadzornom odboru (neto, porez, doprinosi)	6,639	10,247	9,112	9,608	4,964
Broj zaposlenih	25	27	27	24	22

Procjena nedostajućih sredstava za izmirenje obaveza i finansiranje tekućih izdataka Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine do kraja godine iznose 1.35 miliona KM.

U periodu 2018 – 2022 prihodi koji je ostvarila Agencija za privatizaciju nisu bili dovoljni za pokriće operativnih troškova. Ukupno operativni rashodi (bez evikcije) iznose 9.6 miliona KM, dok su operativni prihodi tri puta manji, odnosno iznose 3.2 miliona KM.

Pregled opcija

U skladu sa obavljenom analizom nadležnosti i finansijskog statusa, kako po osnovu dugovanja za operativne troškove, tako i po osnovu sudske presude, definisane su opcije kako slijedi:

1. Bez promjena - Nastavak rada Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine bez promjene oblika i nadležnosti
2. Promjena zakonskog okvira i nadležnosti
3. Reorganizacija aktivnosti i nadležnosti

Sažetak opcija dat je u tabeli u nastavku, dok je detaljnije obrazloženje dato u narednim poglavljima.

Opcija	Opis	Preduslovi
1. Bez promjena	Nastavak rada u postojećoj formi	Izmirenje dospjelih i preuzimanje budućih obaveza Prelazak na finansiranje iz budžeta
2. Promjena zakonskog okvira i nadležnosti	Promjena obima nadležnosti i/ili forme organizovanja Osiguranje izvora finansiranja iz drugih poslova	Izmjene zakona i propisa kako u dijelu nadležnosti, tako i u dijelu finansiranja
3. Reorganizacija aktivnosti i nadležnosti	Promjena pravnog statusa Troškovno efikasniji modeli obavljanja poslova	Izmjene zakona, gašenje postojećeg modela i uspostava novog Prenos nadležnosti na druge subjekte i institucije

1. Nastavak rada u postojećoj formi

Opcija nastavka rada u postojećem formatu podrazumjeva izmirenje dospjelih i preuzimanje budućih obaveza Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu ograničenost mogućnosti za ostvarenje vlastitih prihoda, radi smanjenog obima poslovanja, za realizaciju ove opcije potrebno je osigurati finansiranje iz budžeta, za što postoje određeni preduslovi.

Za implementaciju ove opcije potrebno je:

- da se realiziraju raniji Zaključci Vlade Federacije Bosne i Hercegovine na racionalizaciji troškova i prilagodbi institucionalnih kapaciteta Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine
- da se izvrši revizija obaveza i utvrde sadašnje i potencijalne obaveze Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine
- da se osiuraju budžetska sredstva za finansiranje aktivnosti na racionalnom modelu organizacije rada Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Kako pokazuju rezultati analize u prethodnom petogodišnjem periodu, postoji ograničen broj transakcija godišnje, kao i ograničen portfolio koji je predmet poslova iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Eventualna uloga Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine u budućim poslovima, kao što je javno-privatno partnerstvo je predmet budućeg Zakona i ista će po donošenju zakona zahtijevati i definisanje uloge, kao i način finansiranja ovih aktivnosti.

Finansijska analiza nedvojbeno pokazuje da smanjeni obim aktivnosti po svim poslovima iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine ne omogućava samofinansiranje odnosno pokriće troškova iz vlastitih prihoda. **Suštinski, troškovi Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine iznose blizu 2 miliona KM, a čak i nakon usklađivanja plaća i racionaliziranja određenih troškova prelaze iznos od 1.5 miliona KM.**

U skladu sa nemogućnošću ostvarenja vlastitih prihoda, neophodno bi bilo osigurati finansiranje aktivnosti iz budžetskih sredstva, čemu bi trebala prethoditi značajna racionalizacija troškova i prilagodba institucionalnih kapaciteta Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, sadašnjem obimu aktivnosti.

2. Promjena zakonskog okvira i nadležnosti

Kako je vidljivo iz finansijske analize i analize broja transakcija ostvarenih u prethodnih pet godina **u dijelu velike i male privatizacije postoje ograničene potrebe za vrstu poslova koju obavlja Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine.**

Poslovi vezani za certifikate građana, imaju ograničen rok trajanja (30.06.2023.), i generalno, zahtjevaju preispitivanje sadašnjih modela registra. Iako postoji značajan iznos neiskorištenih certifikata građana, mali je broj transakcija i mogućnosti njihovog korištenja, te je potrebno pronaći efikasnije modele po pitanjima.

Poslove vezane za pasivni podbilans Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine obavlja obzirom da nije formirana Direkcija za pasivni podbilans. Formiranjem Direkcije za pasivni podbilans poslovi se prenose u nadležnost Direkcije, dok je Zakonom predviđeno da Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine vodi poslove vezano za Centralni registar. Potrebno bi bilo utvrditi troškovnu opravdanost postojanja obje organizacije i/ili izmjeniti zakonski okvir i prenijeti sve nadležnosti vezane za pasivni podbilans na jednu od organizacija Agenciju ili Direkciju.

Eventualne nove i dodatne nadležnosti i izvori finansiranja zavise od zakonskih rješenja, dinamike donošenja propisa i konačnih zakonskih rješenja, kao što je na primjer potencijalna uloga Agencije za privatizaciju u federaciji Bosna i Hercegovine u poslovima Javno-privatnog partnerstva

Za implementaciju ove opcije neophodno je:

- Izmjeniti zakonski okvir i redefinisati nadležnosti i način finansiranja Agencije za privatizaciju u sadašnjem formatu
- Analizirati potrebu uspostave Direkcije za pasivni podbilans i Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, imajući u vidu ograničen broj čestica imovine koje su predmet pasivnog podbilansa.

3. Reorganizacija aktivnosti i nadležnosti

Implementacija ove opcije podrazumjeva reorganizaciju poslova iz sadašnje nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, posebno poslova koji nisu direktno vezani za poslove privatizacije. Kratkoročno podrazumjeva prenos nadležnosti na troškovno efikasnije modele organizacije i realizacije poslova.

Analizom pravnog okvira, kao i Izvještaja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine mogu se izdvojiti grupe poslova kako slijedi:

1. Privatizacija
 - 1.1. Prodaja u postupku velike privatizacije
 - 1.2. Pravni sporovi u postupku velike privatizacije
 - 1.3. Izvještavanje i koordinacija sa kantonima
2. Mala privatizacija
 - 2.1. Prodaja u postupku male privatizacije
 - 2.2. Pravni sporovi u postupku male privatizacije
3. Pasivni podbilans
 - 3.1. Pravni postupci i sporovi radi zaštite imovine
 - 3.2. Vođenje Centralnog registra pasivnog podbilansa
 - 3.3. Prodaja u postupku pasivnog podbilansa

- 3.4. Izvještavanje i koordinacija sa kantonima
- 4. Poslovi registra certifikata građana
 - 4.1. Vođenje registra
 - 4.2. Izdavanje potvrda, provođenje postupaka
- 5. Ostale nadležnosti
 - 5.1. Iniciranje donošenja propisa
 - 5.2. Promotivne aktivnosti

Na bazi do sada obavljene analize mogući troškovno efikasniji modeli za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine sumirani su u nastavku:

1. Privatizacija

1.1. Prodaja u postupku velike privatizacije

Trenutni status:	U proteklih pet godina nije bilo aktivnosti po pitanju tzv. velike privatizacije
Buduće potrebe:	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa preuzetim obavezama po Reformskoj Agendi i zajedničkom paketu socioekonomskih reformi značajno smanjila broj privrednih društava sa učešćem državnog kapitala. Potencijalni broj društava za privatizaciju je 40 (u 36 je većinski i kod 4 manjinski kapital). Najvećim dijelom radi se o privrednim društvima iz specifičnih sektora energije, komunikacija, namjenske industrije, putne infrastrukture gdje je potrebno donijeti kompleksne strateške odluke
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Angažman međunarodnih stručnih timova za izradu takozvanih Vendor Due Diligence i procjenu vrijednost Obzirom da bi se ovakvi angažmani realizirali po potrebi, na bazi konkurenčkih ponuda, za očekivati je da bi ukupni troškovi bili niži od troškova održavanja cijelokupne strukture Agencije

1.2. Pravni sporovi u postupku velike privatizacije

Trenutni status:	Nema aktivnih sporova
Buduće potrebe:	Nije moguće procijeniti, no obzirom da nema aktivnih sporova ne očekuju se značajne aktivnosti u ovoj oblasti
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Angažman Federalnog pravobranilaštva i/ili zastupnika po potrebi i nastupanju događaja

1.3. Izvještavanje i koordinacija sa kantonima

Trenutni status:	U izvještajima Agencije uglavnom nema podataka o aktivnostima kantonalnih agencija ili se sporadično pojavljuju
Buduće potrebe:	Za očekivati je da je i na kantonalnom nivou smanjen obim aktivnosti, a samim tim i svrshodnost koordinacije i izvještavanja u sadašnjem obimu i formatu
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Aktivnosti koordinacije i organizacije u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine mogli bi se organizovati u obliku PIU ili Komisija, ili postati dodatna nadležnost nekoj od postojećih organizacijskih formi i jedinica

2. Mala privatizacija

2.1. Prodaja u postupku male privatizacije

Trenutni status:	U proteklih pet godina realizovano 10 transakcija
Buduće potrebe:	Nije moguće precizirati niti planirati broj čestica koje bi mogli biti predmet male privatizacije, no obzirom na provedene postupke restrukturiranja u okviru reformskih aktivnosti, značajno je smanjen
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Obzirom da se radi o imovini preduzeća, a da nadzor nad njihovim radom vrše resorna ministarstva putem upravljačkih struktura privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, a i direktno putem učešća na Skupštini društva na kojoj se odobrava Plan poslovanja, sve prodaje imovine su svakako predmet Plana i na taj način se osigurava efektivan nadzor nad transparentnom prodajom imovine preduzeća.

2.2. Pravni sporovi u postupku male privatizacije

Trenutni status:	Nema aktivnih sporova
Buduće potrebe:	Nije moguće procijeniti, ali ne očekuje se značajan obim aktivnosti.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Angažman Federalnog pravobranilaštva i/ili zastupnika po potrebi i nastupanju događaja. Troškove i zaštitu interesa po ovom osnovu u kontekstu načina prodaje i vlasnika imovine trebaju snositi vlasnici odnosno preduzeća čija se imovina prodaje

3. Pasivni podbilans

3.1. Pravni postupci i sporovi radi zaštite imovine

Trenutni status:	Po podacima iz izveštaja Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine aktivno je 11 sporova i pravnih postupaka
Buduće potrebe:	Nije moguće procijeniti, ali ne očekuje se značajan obim aktivnosti.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Angažman Federalnog pravobranilaštva i/ili zastupnika po potrebi i nastupanju događaja.

3.2. Vođenje Centralnog registra pasivnog podbilansa

Trenutni status:	Po podacima Agencije za privatizaciju u Centralnom registru nalazi se 170 nekretnina, od čega su 33 iz nadležnosti Federacije, dok su preostale u nadležnosti kantonalnih agencija.
Buduće potrebe:	Nije moguće procijeniti, ali ne očekuje se značajan obim aktivnosti.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Prenos vođenja Centralnog registra na Finansijsko Informatičku Agenciju, a u skladu sa principom efikasnosti i centralizacije registara u Federaciji Bosne i Hercegovine

3.3. Prodaja u postupku pasivnog podbilansa

Trenutni status:	U proteklom petogodošnjem periodu realizirano 6 transakcija
Buduće potrebe:	Maksimalno 27 transakcija
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Formiranje Direkcije sa ograničenim rokom rada u kojem se imaju realizirati poslovi iz ove oblasti ili druge organizacione forme (PIU, Komisija, ministarstva)

3.4. Izvještavanje i koordinacija sa kantonima

Trenutni status:	U izvještajima Agencije uglavnom nema podataka o aktivnostima kantonalnih agencija ili se sporadično pojavljuju
Buduće potrebe:	Za očekivati je da je i na kantonalnom nivou smanjen obim aktivnosti, a samim tim i svrshishodnost koordinacije i izvještavanja u sadašnjem obimu i formatu
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Aktivnosti koordinacije i organizacije u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine mogle bi se organizovati u obliku PIU ili Komisija, ili postati dodatna nadležnost nekoj od postojećih organizacijskih formi i jedinica

4. Poslovi registra certifikata građana

4.1. Vođenje registra

Trenutni status:	Po podacima Agencije za privatizaciju ukupan iznos neiskorištenih certifikata prelazi 5 milijardi KM
Buduće potrebe:	Zavisno od odluke o eventualnom produženju roka za korištenje certifikata.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Prenos vođenja registra na Finansijsko Informatičku Agenciju, a u skladu sa principom efikasnosti i centralizacije registara u Federaciji Bosne i Hercegovine

4.2. Izdavanje potvrda, provođenje postupaka

Trenutni status:	Korištenje certifikata moguće je do 30.06.2023. godine
Buduće potrebe:	Zavisno od odluke o eventualnom produženju roka za korištenje certifikata.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Prenos nadležnosti na Finansijsko informatičku Agenciju

5. Ostale nadležnosti

5.1. Iniciranje donošenja propisa

Trenutni status:	Veoma mali broj aktivnosti u ovoj oblasti, a imajući u vidu i potrebe i broj transakcija
Buduće potrebe:	Propisi bi se uglavnom odnosili na prijenos nadležnosti i završetak poslova iz oblasti privatizacije i pasivnog podbilansa
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Predlaganje propisa od strane resornih ministarstava u skladu sa nadležnostima

5.2. Promotivne aktivnosti

Trenutni status:	Veoma mali broj aktivnosti u ovoj oblasti, a imajući u vidu i potrebe i broj transakcija
Buduće potrebe:	Ograničena potreba, osim u dijelu promotivnih aktivnosti sa ciljem realizacije prodaje.
Mogući troškovno efikasniji modeli:	Promotivne aktivnosti provode subjekti i/ili nadležna ministarstva i organizacije u čijoj je nadležnosti svaka od aktivnosti.

Za implementaciju ove opcije potrebno je:

- Izvršiti prenos nadležnosti na druge subjekte u skladu sa potrebom racionalizacije;
- Ispitati mogućnost kratkoročnih intervencija i prenosa putem sporazuma o saradnji
- Pokrenuti aktivnosti na izmjeni propisa koji regulišu ovu oblast.

Rekapitulacija

Kako bi se svaka od opcija adekvatno razmotrila, potrebno je uraditi detaljne analize efekata svake od opcija. U skladu s tim, predloženi zaključci uz ovu Informaciju imaju dva cilja:

1. Osigurati zaštitu imovine Federacije i neometano odvijanje poslova iz nadležnosti Agencije
2. Pronaći sistemsko rješenje na principima efikasnosti i učinkovitosti, za poslove koje obavlja Agencija.

Promjena obima aktivnosti, kao i načina finansiranja, zahtjeva detaljniju analizu kojom bi se obuhvatile sve potrebne izmjene propisa, kao i neophodne procedure koje je potrebno provesti kako bi se sistemski uredilo pitanje funkcionisanja i finansiranja Agencije.

U tom cilju potrebno je da se uradi detaljna analiza od strane resornih ministarstava i pripremi prijedlog odgovarajućih izmjena propisa, kao i da se definišu potrebne procedure koje je potrebno provesti sa ciljem sistemskog rješenja finansiranja.

Imajući u vidu kompleksnost sistemskih rješenja neophodno je nastaviti aktivnosti na daljoj analizi kako bi se mogla pronaći najefikasnija dugoročna opcija rješavanja problema. Također, potrebno je da se sve upravljačke strukture (Upravni i Nadzorni odbor) aktivnije uključe u rješavanje nastale situacije i iznalaženju rješenja u skladu sa svojim nadležnostima.